

Velja v Ljubljani
in po pošti:

velja leto K 84—
velja leto " 42—
velja leto " 21—
velja leto " 7—

Za inozemstvo:

velja leto K 95—
velja leto " 56—
velja leto " 26—
velja leto " 9—

Jugoslavija

Uredništvo je na Starom trgu št. 19. Telefon št. 569. Upravljalstvo je na Marijinem trgu št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali enanka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

narobe hre-
lenarja se ne
može ozirati.
Narobe hre-
lenarja naj posiljuje
narobe hre-
lenarja po nakaznici.

Oglas se računa po pe-
rabljenem prostoru in si-
cer 1 m visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
40 vin., za večkrat popust.

Resen položaj na Koroškem.

Konec boljševiske vlade na Bavarskem. — Mirovna pogodba glede Jugoslavije izdelana.
Uspeh Čehoslovakov na Dunaju. — Spomenica jugoslovanskih železničarjev.

Korotan.

Teden dni je, odkar je Ljubljanski dopisni urad v dolgem komentarju poročal o vstaji slovenskega Korotana. Bila je lepa politična farsa! Nekdo je sanjal in pisal v osvobojenju Gospo-
sanskega polja, o obnovi ustoličenja slovenskega vojvoda. In danes? Isti slovenski urad lapidarno javlja v svojem nedelj-
skem poročilu nemško zavzetje sever-
nega izhoda predora v Podrožčici in da so se morale naše čete umakniti na Golico in Klene.

Navajeni smo že jeklene hladno-
krvnosti, težke vesti so nas puščale mirne in preudarne, vendar to poro-
čilo dvigne človeka — če ni verižni
špekulant in filister — iz resignirane
malodušnosti, zgrabi ga srd, če pomisli
na sedanji splošni politični položaj in
bližnjo prihodnost.

Jugoslovanske polke in divizije
posiljuje proti madžarskim sovjetskim
četam, jugoslovanske legije razstavljajo
na meje proti madžarskemu boljševis-
skemu viharju! Jugoslovani naj bodo
kapitalistični ententi trden obrambni
zid proti boljševiski pošasti, vstajajoči
na ruskih stepah? Doma pa nam ropa
in ugrablja sovrag lepe, slikovite kraje
slovenskega Korotana s pomočjo ita-
lijanske jeguljaste diplomacije, ki sedaj
podpira z macchiavelistično preraču-
nanostjo svojega bivšega sovražnika
— Nemca.

Nadaljnih rekriminacij ne pišemo!
Ne nastopamo proti odgovornim vo-
dilnim činiteljem kot takim, odločno
pa proti korupciji, ki je zavladovala v
visokih lažjugoslovanskih oficirskih
krogih, ki so si znali s protekcijami
pridobiti mehke stolčke. Naj gre vojni
cenzor braniti fronto! Slučaj Svetek
nam je z bengalično lučjo posvetil v
temne kote korupcije, v predale raznih

pisarniških miz. Mi bomo sedaj še
pazljiveje čuvali in razkrinkavali slučaje
in zločine avstrofilskih naših oficirjev,
ki jim je Jugoslavija samo — lepo
pogrnfena miza. Ven z avstrofilskimi
oficirji iz naše jugoslovanske armade!

Ugotovljeno je, da ravno oni stari
avstrofilski oficirji nosijo največjo
krivdo za težke poraze na koroški
fronti. Težke, ker ti porazi nudijo še
več poguma tudi Italiji, da postaja še
nesramnejša v svojih aneksionističnih
težnjah in že stega roko po našem
raju ... Komita.

Kak vihar je nastal svoj čas, ko
smo bičali nezdrave, po našem skrom-
nem mnenju pogubne razmere, ki so
se začele udomačevati pri višjih kro-
gih naše mlade jugoslovanske armade.
Ker smo pisali, da na odločilnih mestih
ne smejo biti avstrofilji, ki jim je Jugo-
slavija le pribežališče, ker upajo do-
biti tukaj kruh, ki jim ga lačenberška
Nemška Avstrija ne more dati; ker
smo pisali, da mora biti častnik v
naši armadi prepričan Jugoslovani in
ne le koristolovec; ker smo bičali
narodno mlačnost in frakarstvo goto-
vih gospodov itd., so nas zmerjali,
da rušimo disciplino, da smo sovra-
zniki ljudstva in ne vemo, kaj še vse.
Obesili so nam celo nagobčnik vojaške
cenzure. Posledice se že kažejo. Go-
spodje, odgovornost je Vaša in ta od-
govornost je strašna.

Ob zadnji uri kličemo: Še je čas,
ne zamudite zadnjega trenutka. Ne-
mudoma naj se nadomestijo avstrofilski
oficirji z zavednimi in navdušenimi
našimi fanti in možmi. Pustite že ven-
dar predsodek, da je „rang“ v bivši
avstrlijski armadi usposobljenostno
spričevalo za častniško stopnjo v naši
jugoslovanski armadi. In če se že dr-

žite gotove hierarhije, zakaj se ne
poveri najvišje poveljstvo tudi čez
Koroško tako priljubljenemu in spo-
sobnemu generalu Maistru?! Kakor
si je ta usvaril iz nič armado za mejo
proti Nemcem na Štajerskem, si ji bo
gotovo znal tudi na Koroškem. Duh
je, ki oživlja! In tega nam razni Lav-
riči, ki niti prav slovenski ne znajo,
ne morejo dati.

Še je čas, vzdramite se, dokler
ne odbije zadnja ura!

Koroška tragedija.

Umik naših čet.

Ljubljana, 5. maja. Nedeljsko ve-
čerjo uradno poročilo LDU javlja:
Nemci so nadaljevali napad na Pod-
rožčico in zavzeli severni izhod
predora. Naše čete so se umaknile
na greben Golice in Klene. Pri Sv.
Marjeti so Nemci napredovali, zav-
zeli so Sv. Marjeto po hudem boju
ob 7-30 uri zjutraj in napadli po-
tem Apače, katere so morale naše
čete ob 14-30 uri vsled premočnega
pritiska prepustiti sovražniku. Na
ostali fronti položaj nelzpremenjen.

Pliberk v nevarnosti.

Ljubljana, 5. maja. LDU po-
roča ob 12-50 iz uradnega vira: Vsled
nadaljnega pritiska sovražnika so se
naše čete umaknile v smeri proti Pli-
berku. To mesto še držimo.

Nemško poročilo o položaju na fronti.

LDU Celovec, 5. maja. (Dun.
KB). Tiskovni odsek koroškega dež.
odborna javlja nastopno situacijsko po-
ročilo z dne 4. maja ob 14. uri: Od-
bijalni boji so naše čete privedli na
črto: državna meja Podkorenščica—
Stol (kota 2236)—kraj Ljubelj (na

koroški strani pod Ljubeljskim pre-
lazom)—Baba (kota 1966)—Koštunik
(kota 2134)—Frajbah—Drava—kota
347—južnovzhodno od Laboda—Kurji
vrh (1522)—deželna meja do Golovca
(Koralpe)—kota 2144. — Situacijsko
poročilo z dne 4. maja ob 18. uri:
Tekom bojev južno od Drave smo se
polastili Apač in Galicije. Dva sovražna
napada smo odbili. Naše izgube so
neznatne. — Situacijsko poročilo z
dne 5. maja ob 8. uri: Naše čete so
še snoči na več krajih prekoračile
Dravo in prodirajo proti jugovzhodu.
Pri večerajšnjih bojih pri Podrožčici
smo uplenili pet topov in 10 strojnic,
nadalje pri Apačah nad 10 strojnic.

Razkrinkana internacionala.

Slovenski delavci za narodno obrambo.

Jesenice, 5. maja. Včeraj se je
okrog osme ure raznesla vest, da so
Nemci predli našo črto na Koroškem,
zavzeli karavanski predor, prišli že na
Hrušico in da korakajo proti Jese-
nicam. Nastala je velika panika, ljudje
so zbegani letali s kraja v kraj, ne-
vede, kaj bi počeli. To je dalo povod
socijalnim demokratom, da so zboro-
vali in sklepali o tem, ali se posta-
vijo z drugimi vred v bran prihaja-
jočemu sovražniku, ali ostanejo pa-
sivni. Pri tem zborovanju pa se je
pokazal internacionalizem tako, kot
se še ni nikdar. Delavci, ki čutijo še
vzlic temu, da so socijalni demokrati,
narodno, so predlagali, da naj stopi
delavstvo v obrambno službo in po-
maga preprečiti eventualno prodiranje
Nemcev, drugi in to posebno koroški
nemškutarji, ki so v stari Avstriji po-
siljali otroke v nemško šolo, so hoteli
iti na Hrušico z rdečo zastavo in po-
zdraviti „prihajajoče brate“, kakor se

Camille Flammarion — B. Borko:

Minuli svet.

(iz „Rêves éoliés“).

mei sem sen, ki ni bil sen.

Zdelo se mi je, da opazujem svet
pred sto milijonov leti in da se na-
hajam na planetu, ki spada v zistem
neke jako oddaljene zvezde, sredi
solčnih vsemirov, zelo podobnih tem,
h katerim spadamo mi sedaj; vendar
to ni bil naš Vsemir, zakaj tedanji
Vsemir je uničen, današnjega pa tokrat
ni bilo.

Bila so takrat, kakor dandanes,
zvezdišča in zvezde, toda to niso bila
ista zvezdišča in niso bile iste zvezde.
Bilo je solnce, luna, bile so obljudene
zemlje, dnevi in noči, letni časi, leta
in stoletja, bitja in dojeni, misli in
dogodki: toda niso bili tisti, koje mi
poznamo.

Zemlja, na kateri mi živimo, ni
bila ustvarjena. Njene sestavine so
plavale v prostoru v obliki razredčene
mele krožeče krog solčnega ognjišča,
ki se je polagoma zgoščevalo. Ni bilo
takrat vode, zraka, zemlje; ni bilo
rudnin, rastlin, živali, kratkomalo no-
bene snovi, katero kemija nazivlje

prvina; ni bilo kislica, vodenca, du-
šika in ogljenca, ne železa, medi itd.
Plin, ki je imel s poznejšimi spre-
membami in z zgoščevanjem ustvariti
različne tekoče ali trde snovi, ki tvo-
rijo našo zemljo in njene prebivalce,
je bil takrat prost, enostaven plin,
skrivajoč v sebi nevidne zapredke
bodočih možnosti. Noben prerok bi
ne mogel prerokovati neznanega, ki
je spalo v njegovi skrivnosti.

Naš planet je imel takrat sliko
tistih nejasnih plinastih meglic, katere
je odkril daljnogled v globinah neba
in katere analizira spektroskop.

Cloveštvo s svojo zgodovino,
vsak izmed nas s svojimi silami, vse
zemeljsko stvarstvo v obče je imelo
svoj zarodek v tej meglici in njenih
kozmičnih silah, toda bitja in stvari,
koje poznamo, so mogla oživeti š le
po preteku dolgih vekov. Na mestu
tega, kar je pozneje ustvarilo zemljo,
ni bilo nič drugega kot plin, gibajoč
se v zvezdnatih neizmernostih. Vendar
to ni bilo tisto „mesto“, kjer se na-
hajamo dandanes, zakaj zemlja in pla-
neti in ves solčni zistem prihajajo
iz daljave in lete naglo v neskončnost.

V zgodovini stvarstva mine sto
milijonov let kakor en sam dan; od-
pihlja kot veter, izgine liki kratkotrajni
sen v naročje večnosti, kjer se po-
greza čas in prostor.

Čeprav tistikrat ni bilo naše zemlje,
so vendar obstojale prav kakor dan-
danes zvezde, solnce, solčni sestavi
in obstanovani svetovi. Ljudstva, ki
so bila na teh svetovih, so živela prav
tako svoje življenje, kakor živimo mi
naše življenje.

Bil je to presunljiv prizor za mi-
sleca, ki je opazoval veliko delo teh
bitij. V nejevolji ali strasti, v veselju
ali bolečini, v smehu ali solzah so
živeli, delali, počivali, bojevali se in
si odpuščali, obtoževali se in pozab-
ljali, ljubili, sovražili, nošeni z večno-
istim tokom usode; rodili so se in
umirali sledeč si slepo od pokolenja
do pokolenja, ne vede vzroka, ki jim
daje plod; niso poznali bodoče usode
monad in duše: oni, večna igrača Pri-
rode, ki izpušča v prostor svetove in
bitja, zvezde in atome, vekove in mi-
nute, kakor izpušča otrok mehurčke
iz mila v zrak, oni, drveči-k neizprosi

smrti kakor peščeni oblaki, katere suče
in odnaša veter. To je bila ona ista
slika, katero nam daje zemlja dandanes:
mnogi živijo, ki se bore za življenje
in si pribore končno palmo smrti.

Toda kar nas pri tem premišlje-
vanju najbolj začudi, je dejstvo, da
zemlje takrat še ni bilo. Nobeno bitje,
ki živi sedaj, ki bo živelo v bodoče
ali ki je živelo v preteklosti, ni bilo
blizu svojega rojstva.

In vendar so imela ljudstva, ži-
veča na teh davnih svetovih, davno
izginulih, svojo resnično zgodovino,
svoja cvetoča mesta, obdelana polja,
socijalne naredbe, vojne in bitke, za-
kone in sodišča, vede in umetnosti,
sodnike in zgodovinarje, narodne go-
spodarje in politike, bogoslovce, in ti
so si živo prizadevali razločiti resnico
od laži in spisati vestno to, kar so
imenovali, prav kakor mi, svetovna
zgodovina. Stvarstvo se je ustavilo v
njihovem času in prostoru, ustvarjenje
je bilo za njih dovršeno; ostali vsemir
brez konca, ostala večnost brez mej
se je izgubljala v njihovi brezpomembni
časovnosti. Oni niso mislili, da je med
njimi minila cela večnost in da se vali
za njimi zopet cela večnost.

je neki sodrug izrazil. Govorili so, da smo vsi bratje in da bodo podali roko Nemcem, ako pridejo in ravno-tako Italijanom. Vsa čast zavednim, narodnim delavcem! Onim pa, ki so tako željno pričakovali prihoda nemških bratov, pa svetujemo, da zapustijo našo državo in naj gredo v Nemško Avstrijo ter si tam poiščejo svobode in miru, posebno pa kruha, ki ga je menda tam v obilici po najnižjih cenah; saj stane na Koroškem kilogram krompirja komaj šest do osem kron, med tem ko se dobiva meso in potica brezplačno. In potem še nekaj! Nemška Avstrija je socijalna republika, za kakoršno so 1. maja javno manifestirali. In ker ti nemški socijalisti mislijo, da je pravica edino mogoča v taki državni obliki, jih vprašamo, ali je to pravica, da nemški boljševiki divjajo po slovenskem Koroškem in v svoji „internacionalni“ pravičnosti ne puste slovenske zemlje Slovencem? Dalje se je vpilo, da je vsak neumen, kdor še nosi vojaško obleko, ker ni treba boja med brati. V socijalistični republiki, Nemški Avstriji mobilizirajo sedaj 22 letnikov, ki morajo jutri pod orožje, in prepričani smo, da se bodo vpoklicanci tudi odzvali, zakaj nemški socijalni demokrat je v prvi vrsti Nemec, potem šele socijalni demokrat. Nas le veseli, da se je ta lažnjiva internacionala sama na tak lep način razkrinkala in da smo videli, da pod rdečimi zastavami v odločilnem trenutku vendar le prevlada narodnost.

Na Jesenicah mirno.

Jesenice, 5. maja. (Izv. por.) Včeraj ob 8:20 je praporščak Vasilij Jeras zapustil zadnji s svojo četo postojanke pri severnem izhodu predora v Področici. Boji so bili vse jutro siloviti in naporni. Naše čete so razstrelile municijo pred vhomom. Na Jesenicah je bilo sprva veliko vznemirjenje, zlasti še, ko je došla iz Bohinja vest, da nameravajo Italijani zasedeti Bled, Bohinj in Jesenice, na kar delujejo zastopniki in delničarji „Kranjske industrijske družbe“. Sedaj vlada mir in red.

Strah koroških Nemcev pred Jugoslovani. Nemška kultura.

Jesenice, 5. maja. (Izv. por.) S Koroškega so prišli zopet novi begunci, med njimi zaveden, naroden kmet iz Podravlj, ki je pripovedoval sledeče: Ko so beljaški Nemci čuli, da se oglašajo pri Področici jugoslovansko orožje, so se jeli pripravljati na beg in vse je bilo trdno prepričano, da zasedejo Jugoslovani Koroško. Istega dne popoldne, pa so prišli v naše vasi orožniki in vojak in odpeljali vse zavedne ljudi v odprtih žilinskih vozovih v Beljak. Tam so jih zaprli v nek vrt, da so jih hodili Nemci gledat. Ko so jih peljali na kolodvor v Beljaku jih je množica obsipala s psovskami, češ, naj se jih polije z bencinom in jih zažge. Baje, da so jih spravili v Špital ob Dravi.

Živeli so učeni in nevedni, slavni in neznani, bogati in siromašni, razkošni in bedni, religiozni in neverni; živeli so kakor bi bila njihova doba brez konca. Kopčili so bogatstvo na bogatstvo, katero pa so zapravili njihovi sinovi; drugi so sanjarili ali pa so mislili brez skrbi na jutri; vojaštvo je netilo z domoljubnimi gesli spor med masami; zaljubljeni pari so se pač tudi takrat snubili v skrivnostih svoje sanjave duše. Kakor danes, so drveli tudi tistikrat v opojni vrtnec življenja, nošeni na perutih častihlepnosti, zvaljenj od čarov razkošja in so pripisovali temu neizmerno važnost. Ti narodi so imeli, prav kakor mi, dneve svoje slave in dneve trpljenja, svoje 89. in svoje 93. leto, svoj Slavkov in Waterloo; politične drame so imele tudi tam svoj 18. brumaire in svoj 2. december. Ni še dolgo ko je cvelo na naši zemlji bohotno življenje Babilonov, Theb, Memfisov, Niniv, Kartag; ko je še žarela slava Semiramid, Sesostrirov, Salamonov, Aleksandrov, Kambisov, Cezarjev, a danes spi na razvalinah vseh teh palač in hramov tožna tišina grobnih samot.

Slovensko ljudstvo na Koroškem bo sedaj trpelo bolj nego kdaj prej.

Predrznost jeseniških švabov.

Jesenice, 5. maja. (Izv. por.) Veliko veselje je zavladovalo radi domnevanega prihoda Nemcev med jeseniškimi švabi. Nikoli jih ni videti tako v gruclah na cesti, kakor smo jih videli včeraj dopoldne. Stikali so glave in se nam posmehovali. Popoldne pa so imeli v nemški kazini že sestanek dasiravno so morale biti zaprte vse gostilne in je bilo zbiranje ljudi prepovedano. Nemška duša se je zopet enkrat pokazala!

Kako dolgo še?

Vprašamo našo vlado, kaj pravi ona k vsemu temu? Ali bomo mi še vedno negovali Nemce pri nas? Ali bomo znali izvajati mogoče kake konsekvence? Ali bomo brez represalij pustili kakor največje zločince zapirati naše ljudi na Koroškem? Ko se je v Celovcu odpovedalo dr. Müllerju stanovanje, so v Ljubljani takoj našli protisredstvo in odpovedali stanovanje Nemcu, sedaj pa se godi še večja krivica ne enemu, ampak mnogim in sicer narodnim delavcem, ki so pa le kmetje, ne kaj več, zato smo radovedni, kaj bo vlada storila za te ljudi. Konečno bodi še povedano, da so prve vjetnike, ki so jih pripeljali iz Področice na Jesenice, med njimi največje nemške hujskače, peljali v vozovih drugega razreda v Ljubljano. Vlada naj napravi red, ako je tega zmožna, ako pa ni, naj odstopi.

Dr. Korošec o našem zunanjem in notranjem položaju.

(Izvirno poročilo.)

Split, 29. aprila 1919.

Ministrski podpredsednik Dr. Anton Korošec je na sestanku zaupnikov ljudske stranke v Splitu govoril o našem zunanjem in notranjem političnem položaju sledeče:

Naša dolžnost je, da se pripravimo na bodočnost. Dolgo smo sanjali o svobodi, katero smo končno dosegli. Naše meje proti Bolgariji in Macedoniji niso urejene v našo korist. Ravno tako v Vojvodini in Baraniji. Tudi za Prekmurske Slovence nismo še gotovi, čeprav želijo, da se združijo skupno z nami v svobodni domovini. O svobodi smo sanjali, za svobodo smo se borili. Vsi prijatelji izven osrednjih držav so nam rekli, da dobimo vse, kar je naše, toda sedaj pravijo, da nam ne dajo. Narodi, ki v svetovni vojni niso storili ničesar, imajo sedaj v svojih rokah naše brate. Vsak narod ima pravico do svobode in do državnih pravic. Ne bo dobro, ako nam bodo vzeli naše najlepše kraje. Danes je sicer vojska izključena, toda pride čas, ko bomo zbrali vse naše ljudi okoli sebe. Pravica je z nami in pravica nam bo vrnila vse naše pokrajine.

Tekom zgodovine neskončnega vsemira pa niso izginili zgolj narodi, kraljstva in države, marveč tudi celi svetovi in skupine svetov in arhipelagi planetov in celi vsemir.

Zakaj večnost nima začetka, nobenega začetka. Prirodne sile ne mirujejo nikdar. Za prirodo niso obstojale nikoli naše časovne mere, naši pojmi o trajanju; za prirodo ni preteklosti in ni bodočnosti: vse je sedanjost. Mi smo tisti, ki izginjamo; ona ostane.

Ne morem misliti brez groze na neizmerne množine bitij, ki so živela na vseh minulih svetovih; na vse višje duhove, ki so kedaj mislili, ustvarjali, vodili ljudstvo k napredku, luči in svobodi; Ne morem misliti na vse te Platone, Mark-Avrelije, Paspale in Newtonne minulih svetov, da bi se ne vprašal, kaj se je zgodilo z njimi? Odgovor ni težak: nič ni ostalo, zakaj vse je prah in vse se povrača v prah. Odgovor pač lahak, toda nezadosten.

(Dalje prih.)

Če nas zapustijo vsi in nas prisilijo, da bomo morali dati svoje tujcu, tedaj bomo spoznali, da nimamo prijateljev in bomo morali storiti vse, da postanemo močni in silni. Mi ne potrebujemo ničesar od tujcev. Živeža imamo v državi zadosti. Našo trgovino in industrijo bomo uredili tako, da bomo popolnoma svobodni in neodvisni od tujcev. Imamo produkte, katerih nimajo naši sosedi.

Imamo pa tudi prijatelje, ki so različni od onih, ki ne razumejo ne borbe Srbov za svobodo in ne dela Jugoslovancev na ozemlju bivše monarhije. In vendar se zdi, da niti ti ne znajo ceniti vsega, kar smo storili skupno s Srbi za osvobodjenje. Stori smo veliko več nego oni, ki bodo prejeli nagrado za svojo nedelavnost in sovražstvo.

Nato je govoril dr. Korošec o političnih ciljih svoje stranke, ki ni sovražna drugim veram, ampak hoče celo sodelovati s pravoslavni in mohamedanci. Zahteval je politično svobodo in enakopravnost za vse državljane.

O notranjem položaju je rekel dr. Korošec: Najslabši časi so minuli. Politika se je začela konsolidirati v celi državi. V tem oziru smo mi eden od najzrelejših narodov, ker takega reda, kakor je pri nas, ni ne v Nemčiji, ne v Madžarski, ne v Bolgariji in ne v Rumuniji.

Glede prehrane smo lahko mirni. V naši državi je vsega zadosti, samo draginja nas ubija, toda tudi to bomo premagali. Živeža imamo dovolj tudi za prihodnje leto. Draginjo povečuje slab promet, ker tozadevna industrija še ne dela. Vendar je vse ukrenjeno, da nadržavlja ne bodo trpeli lakote.

Jugoslovanski-italijanski spor.

Nesoglasje med Italijo in Ameriko neporavnano. — Wilson vztraja.

ji LDU Curiah, 5. maja. (ČTU) Zastopnik Švicarske brzojavne poročevalnice v Parizu povdarja, da se oficijelno skrbno ogibljejo razprave o jadranskem vprašanju, odkar je izbruhnil sporek z Italijo, čeprav to vprašanje nadvladuje diplomatski položaj. Ves dosedanji trud izenačiti nesoglasje med Italijo in Ameriko, se je razbil na trdovratnem vztrajanju Wilsona na svojih načelih.

Slovanski svet.

Grozna zračna katastrofa.

Češki vojni minister Štěpanek mrtev.

sl LDU Bratislava, 4. maja. — (ČTU) Danes ob polu dvanajstih dopoldne je krožil nad Bratislavo že avizirani dvokrovnik z ministrom čehoslovaške republike Štěpanekom. Pet minut pozneje so se odpeljali iz Bratislave vladni referenti in vojaški zastopniki, da pozdravijo ministra. Nekaj minut pred dvanajsto so dospeli v Majner. Isti čas — bilo je 5 minut pred dvanajsto — je padel dvokrovnik iz višine 400 metrov na tla, kjer so takoj opazili lahen dim. Ko so dospeli vladni zastopniki na poprišče, so našli dvokrovnik v plamenu in osebe, ki so bile v njem, na tleh ležeče. Pilota je motor pritisnil v tla, minister Štěpanek je ležal 5 metrov oddaljen od aparata, z obrazom obrnjen proti zemlji in nekaj metrov od teh dva italijanska častnika — vsi mrtvi. Prepeljali so jih v Bratislavo.

sl LDU Praga, 4. maja. (ČTU) Vsled smrtne nezgode vojnega ministra generala Štěpaneka je zavladovala po Pragi velika poparjenost. Povsod vihrajo žalne zastave.

Podrobnosti katastrofe.

sl Bratislava, 5. maja. (ČTU) O tragični smrti vojnega ministra generala Štěpaneka poročajo nastopne podrobnosti: Minister Štěpanek se je včeraj ob osmih zjutraj v spremstvu italijanskega nadporočnika in italijanskega narednika dvignil z dvokrovnikom sistema „Caproni“ na letališču Campo Formido pri Vidmu v Italiji. Vest o poletu je dospela v Bratislavo

ob enajstih dopoldne. Pred letališčem pri Bratislavi pa je nenadoma zračni sunek zgrabil letalo in ga prevrnil. Aparat je zavrt v črn dim padel na tla. Bil je grozen prizor. Letalo je bilo popolnoma razbito in ožgano, okoli njega pa je ležalo troje trupel v letalski opremi. General Štěpanek je kakih 6 korakov od aeroplana ležal v jarku. — Našli so pri njem še majhne sledove življenja, toda čez par trenutkov je izdihnil. — Noge je imel parkrat zlomljene in tudi sicer je zadobil strašne poškodbe. Ostali dve truplišče bili popolnoma razmesarjeni in ožgani. Trupla so prepaljali v vojaško bolnišnico v Bratislavi, kjer so jih položili na oder. Generala Štěpaneka so pokrili s čehoslovaško, njegove spremljevalce pa z italijansko zastavo.

Politični pregled.

p Razkrinkane Radičeve intrige. „Sisački Glas“ priobčuje izjavo, podpisano od mnogih uglednih kmetov iz sisačke okolice, ki so svoječasno podpisali Radičovo proklamacijo za republiko. Kmetje izjavljajo sedaj, da so bili k podpisu izjave zapeljani po Radičevih agitatorjih, ki so jih strašili, da jim Srbi odvzemo vse imetje in premoženje. Obžalujejo svoje podpise in zatrjujejo, da pristajajo sedaj, ko so se prepričali o neutemeljenosti Radičeve agitacije, v polni meri in brez pridržka na ujedinjenje Hrvatov in Srbov ter obsojajo pogubonosno Radičovo politiko.

p Bosanski frančiškani za dinastijo. Posebno odposlanstvo bosanskih frančiškanov se je oglasilo pri predsedniku deželne vlade v Sarajevu in izreklo zvestobo vseh bosanskih frančiškanov dinastiji Karagorgjevič.

p Proti imperijalistom in aneksionistom. „Populaire“ protestira v ostrem članku proti osvojevalni lakoti in piše: V imenu narodnega prava hočemo naši aneksionisti anektirati na milijone Nemcev. Italijanski ekspansionisti hočejo podjarmiti na stotisoče Dalmatincev. Romuni in Čehoslovaki pričenjajo skupno operacijo proti Ogrski. Bukareška vlada, ki je bila v letih 1916 in 1917 proti nemško-avstrijsko-bolgarskemu imperializmu, se vede danes skrupulozno.

p Ljubljanski dopisnik zagrebškega „Obzora“ je silno površen. Že „Slovenski Narod“ mu je opravičeno očital, da sliši travo rasti in da poroča svojemu listu neresnico. O tem smo se prepričali tudi mi. Nedeljski „Obzor“ priobčuje zopet nekaj modrosti svojega ljubljanskega dopisnika. Med drugim pravi, da se mu zdi, „da prekori „Jugoslavije“ idu predaleko“, ker smo se zgražali nad resnično malomarnostjo Ljubljane ob priliki prenosa kosti Zrinskega in Frankopana. Tudi piše, da je o aferi Svetek izjavil Svetkov zagovornik — slovenski odvetnik, da je Svetek „posve nevin i žrtva intrige i podvale, da nije uapšen itd.“ To izjavo je po poročilu dopisnika prinesla le „Jugoslavija“. Gotovo je „Obzorov“ poročevalec gledal, kako raste trava, ker ni opazil, da so imeli tudi drugi ljubljanski dnevniki isto plačano „izjavo“ v neuredniških delih. Če bo imel „Obzor“ take poročevalce v Sloveniji, potem bodo veljale v prvi vrsti zanj besede „Jugoslavije“, katere je sporočil ravno isti dopisnik svojemu listu, da hrvatski časopisi „pune redke svojih listova sa raznim glupim i jalovim polemikama.“

Pokrajinske vesti.

kr Iz Kranja. Tukajšnji obrtniki so se začeli pošteno organizirati in se ne ozirajo na nobeno politično stranko pač pa delujejo le za obrtniške in gospodarske interese. Le tako naprej!

kr Društvo za povzdigo prometa tujcev na Bledu sporoča: Neobhodno potrebno za povzdigo Bleda je, da se uredijo cene za prevažanje po jezeru, po izvoščekih, za nočišča in stanovanja. Prometno društvo si je stavilo nalogo, da dogo-

vorno s korporacijami in oblastvom uredi vse po možnosti še pred letošnjo sezono. Obvešča tem potom vse lastnike blejskih vil po Bledu, Ljubljani in drugod, da prijavijo število svojih stanovanj in sob s cenami za oddajo v najem. Opozarja se, da se bo šlo članom društva v prvi vrsti na roko pri posredovanju.

kr Iz Rimskih toplic. Da se za-
brani napačne vesti, nam javlja
upravnštvo Rimskih toplic, da se je
tudi letos kakor navadno odprla se-
zona s 1. majem in da izvirajo vesti,
da ostane kopališče do sezono zaprto,
iz popolnoma napačnih virov. —

kr Iz Maribora. V soboto je
uprizorilo „Dramatično društvo“ ljud-
ski igrokaz „Graničarji“. Na to upri-
zoritve smo čakali cele štiri mesece,
in radi bi potrpeali še nekaj časa, samo
da bi nam podali zares nekaj lepega.
S to uprizoritvijo pa nismo bili za-
dovoljni. Igra je že zelo stara, v Ljub-
ljani so jo igrali pred 20 do 30 leti,
potem nikoli več, in to pove dovolj;
igralo se tudi ni najboljše, režija pa
je naravnost odpovedala. Nastopi so
bili veliko prepočasni, na odru ni bilo
nobenega pravega življenja. Igralci so
se sicer trudili izvesti svoje vloge kar
najboljše, a igra vseeno ni dosegla
zaželenega uspeha. Nekateri prizori
so bili prav lepi a pokvarila jih je
zopet neukusna komika. Grga Kosič
je bil pravi hrvaški, kmečki krčmar.
Igral je dobro, le žal, da je v komič-
nih trenutkih preveč pretiraval. Kon-
cem pete slike pa je napravil neod-
pustno šalo s tem, da se je vrtil toli
nerodno po odru, da je padlo zagri-
njalo nanj in za njega, ter potem be-
žal v komični zadregi za zastor. Vzbu-
dil je s tem starim „vicom“ sicer
smeh, a obenem pokvaril ves lepi utis,
ki ga je zapustil zadnji prizor. Izvrsten
govorjenje, vse je bilo naravno, igrano
premišljeno, boljšega Savo si ne mo-
rem misliti. Ravnotako dobra je bila
Karolina. Zgovorno, zaljubljeno, ljubko
hišno podala nam je, s prav živim
temperamentom. Sarič je s svojo mirno
igro dosegel popoln uspeh. Vse manjše
vloge so se izvedle povoljno. Zvone-
nje za nastope je zelo motilo poslu-
šalce. Pri popolnoma razsvetljenem
odru so iskali temo. Ko se je že igralo,
so šele opuščali stropne kulise. Do-
mov prihajajočih poljskih delavcev je
spremljal harmonij, nekaj neverjetnega.
Andreja so v zaporu položili na krasno
žimnico. Graničar za žimnico! Čast-
niki so imeli moderne avstrijske uni-
forme; Graničar Križić pa lepo salon-
sko obleko. Takih napak bi ne smelo
biti, če bi bila režija popolna. V mali
dvorani in koridorih bi moral biti zvo-
nec, zakaj že veste. Društvo ne plača
igralcev, in jim ne da niti pobarvane
vođe piti; točenje so morali markirati
s praznim „štefanom“, zato mislim,
ko nimajo posebnih stroškov, da v
prihodnje znižajo nekoliko vstopnino.
Zahteva 50 vinarjev za garderobo se
mi zdi drzna. Nered radi sedežev je
povzročil veliko nevolje in opraviče-
nega zabavljanja. Upamo, da bodo ti
nedostatki pri prihodnji uprizoritvi že
odpravljani. Želimo, da nas drama-
tično društvo kaj kmalu preseneči z
boljšim delom v boljšo zadovoljnost.

kr Sv. Lenart v Slov. gor. Pred
nekaj dnevi je razposlalo okrajno
glavarstvo v Mariboru mnogo uradnih
pisem z nemškimi naslovi. Naše ljud-
stvo se začudeno sprašuje, če je res,
da so pri okrajnem glavarstvu v Ma-
riboru še vedno Nemci in nemčurji.
Vprašamo pristojno oblast, kdo je kriv,
da nas uradništvo v Mariboru tako
nesramno izziva.

kr Mesto Ptuj rabi nujno slo-
venskega mehanika, ključavničarja,
urarja in kovača. Ponudbe naj se po-
šljejo na mestni urad Ptuj, v roke ge-
renta g. Meža.

kr Ptuj. Po naših mestih in trgih
na Spod. Štajerskem se je vršilo v
zadnjih časih preseljevanje v velikem
obsegu — premeščanje učiteljskih
oseb. Odpustili so večino nemških in
nemčurjskih učiteljev in učiteljic — a
dosedaj še ne vseh — in jih nado-
mestili s slovenskimi. Pustili pa so še
mного nemčurjskih učiteljev in šolskih

voditeljev na njih sedanjih mestih,
slovenski učitelji, ki so bili vedno na-
rodno zavedni, pa še tudi sedijo na
svojih starih. Pravilno bi bilo, da bi
nemčurje odslovili in jim pokazali pot
med njihove bratce v Nemški Avstriji.
Pri teh premeščanjih se je zgodilo
mного krivic. Pri raznih uradnih slu-
žbah je mnogo nemčurjev, ki imajo
celo prednost pred Slovenci. So tukaj
uradniki, katerih žene in otroci ne
znajo slovenski, in če tudi znajo, no-
čejo govoriti slovenski, zasmehujejo
vse, kar je slovenskega, suntujo proti
naši novi državi in žalijo s tem Slo-
vence. Tudi pri vojaki jih je še mnogo,
ki jim diši slovenski kruh, a se nor-
čujejo iz Jugoslavije in hujkajo proti
njej. Odslovljenih je bilo mnogo mirnih
Nemcev iz služb, a nemčurje so pu-
stili, da bodo še dalje rovali in huj-
skali proti Slovincem. Kakor se sliši,
bode imelo mesto Ptuj še nadalje
nemško šolo. Odkod pa toliko nemških
otrok? Ali se je in bo ravnalo po
načelih, da spadajo vsi otroci, kojih
starši so rojeni Slovenci, pa so se
ponemčurili, edinole v slovensko šolo?
To bi bilo pravično! Misli bi tudi
treba na prepotrebni in težko pričako-
vani slovenski otroški vrtec. Ustanovil
in otvoril naj bi se že z začetkom
novega šolskega leta! Slovenski starši
želimo in trdno pričakujemo, da mestni
šolski svet tej naši želji ustreže.

kr Ptuj. Prav čuden list je „Ptujski
list“, ki se na eni strani huduje nad
nami, ker včasih ožigosamo kake
ptujске nezmoglosti. Na drugi strani
pa ta „Ptujski list“ z anonsemi dela
za nemške poleg tega politično proti
nam delujoče nemške zdravnike in
tvrdke, namreč za dr. C., medtem, ko
imamo v Ptuj tri pridne in požrtvo-
valne slovenske zdravnike. O tistih
„pomembnih“ akademskih sejah pri
Z., kjer vedno dr. G. svoj jezik brusi,
bi bilo potrebno, da bi on zato skrbel,
da ne bi njemu in njegovima slovenskima
kolegoma, nemški kolegi kruha odje-
mali. Sicer pa se še bolj čudimo, da
„Slov. Gospodar“ istega dneva tudi
prevzame oglas dr. C. tega nemčurja.

kr Pliberk. Naslednje trgovine že
danes štulijo edino zveličavno nem-
ščino na prvem mestu: A. Mader, pa-
pirna trgovina, Fani Ankele, glavna
tobačna zaloga in trafika, E. Krat, kino.
Mislimo, da so ravno trgovci najmanj
poklicani, vzdrževati nemškutarsko lice
mestu. Sedlar Štefan Majar se je pod-
pisal za Nemško Avstrijo. Zato pa, le
tja, kamor vas srce vleče! Noben od
imenovanih trgovcev se ni podpisal
za Jugoslavijo. Kdor ni z nami, je
proti nam. Vsled tega pa kličemo vsem
zavednim Slovincem in Slovenkam:
Ogibajte se takih trgovin in obrtni-
kov! Ne podpirajte še zdaj svojih na-
rodnih sovražnikov, ki komaj čakajo,
da bi prišli Nemci in vas, ki ste jim
nosili denar, pognali! Obžalujemo pa
tudi ostale trgovce in obrtnike, ki se
ali niso upali, ali niso hoteli, nahuj-
skani od znanih škodljivcev-podjedov,
podpisati za Jugoslavijo.

Spomenica kongresa jugoslovanskih že- lezničarjev v Belgradu.

V dneh 25. do 27. aprila t. l. je
zboroval v Belgradu kongres jugoslo-
vanskih železničarjev. Posvetovanj so
se udeležili odposlanci narodnih or-
ganizacij slovenskih, bosanskih, her-
cegovinskih, dalmatinskih in srbskih
železničarjev. Enoglasno sprejeta in
vladi predložena spomenica se glasi:

1. Društva „Savez“ srbijskih že-
lezničarja v Beogradu, „Udruženje že-
lezniških službenika Bosne, Hercego-
vine i Dalmacije v Sarajevu“ ter
„Zveza jugoslovanskih železničarjev“
v Ljubljani se strnejo v eno narodno
organizacijo s centralnim odborom v
Belgradu kot vrhovnim zastopstvom.

2. Zakonski projekt o službeni
pragmatiki, plačilnem regulativu, kakor
tudi o vseh predpisih tičočih se že-
lezniškega osebja v celem kraljestvu
Srbov, Hrvatov in Slovencev se brez
sodelovanja gori navedenih narodnih
organizacij ne smejo udeležiti.

3. Za vse železniško osebje ce-
lokupnega kraljestva SHS. naj se

vedejo do končne ureditve valute
enoitne draginjske doklade, enako za
vse kategorije 12 dinarjev dnevno,
poleg dosedaj za Srbijo veljavnega
dodatka za družino (1 dinar za dan
in eseb). To pa ne velja za po-
možne delavce v Bosni. Vse dose-
danje draginjske doklade se v celem
kraljestvu ustavi.

Enkratni nabavni prispevek, za-
htevan od Z. J. Ž., „Udruženja žel.
službenika Bosne, Hercegovine, Dal-
macije v Sarajevu“ naj se takoj iz-
plača v zahtevani višini. Srbom naj
se izplača istovršinski prispevek v
dinarjih.

4. Dnina delavcem v Srbiji in
Sloveniji naj se poviša za 50%, v
Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in na
progi Banjaluka-Dobroslavin pa najmanj
za 20%.

Provizijski sklad velja za vse
delavce popolnoma jednako kot za
stalne uslužbence.

5. Dosedaj veljavne vozne ugod-
nosti se železničarjem ne smejo od-
vzeti, marveč se morajo po sistemu
bosansko-hercegovskih železnice raz-
tegniti na celo kraljestvo SHS.

6. Avtomatična napredovanja se
morajo od tedaj, ko je to imelo biti
izvršeno, izvršiti po činu in plačati
pri vseh uslužbencih celega kraljestva
in to v najkrajšem roku.

7. Vojna leta naj se za vse že-
lezničarje štejejo dvojno v napredo-
vanje in v pokojnino, kakor je to
deloma že izpeljano pri južni želez-
nici v kraljevini SHS. Za Srbe se
zahteva vračunjenje vseh vojni let.
Drugorodci v Bosni, Hercegovini,
Dalmaciji, Banovini in Sloveniji se
izključujejo.

8. Vsakemu železničarju se mora
priznati pravica, da po svoji sposob-
nosti more napredovati v višje kate-
gorije. Imenovanje zvaničnikov (pod-
uradnikov) uradnikom naj se izvrši
najkasneje s 1. januarjem 1919.

Vsi uslužbenci s položnimi iz-
piti se morajo uvrstiti v zvaničnike
(poduradnike).

9. Vsem sposobnim uslužbencem
brez ozira na šolsko izobrazbo, naj
se da prilika, da se pripravljajo in
vežbajo za vstop v višjo kategorijo.

10. Voznemu in strojnemu osebju
celega kraljestva naj se dovoli takoj
urnina in kilometrina kot jo uživajo
uslužbenci v Bosni s 50% poviškom.

11. Za celokupno eksekutivno
osebje naj se v celem kraljestvu
vede po barvi in kroju jednaka uni-
forma ter čimprej izda tozadevne
predpise.

12. V vseh železniških centrih
naj se napravijo bolnice, kopeli, le-
karne in nastavi potrebno število
zdravnikov.

13. Vsi tujerodci naj se odpuste,
vpokojijo ali premeste, kakor to pre-
dlože organizacije.

14. Plača in stanarina za čas oku-
pacije naj se vsem srbskim uslužbencem
čimprej izplača.

Prednašajoč v tem memorandumu
vsebovane predloge in zahteve kon-
gresu, prosimo, da se v celoti sprej-
mejo. V nasprotnem slučaju odkla-
njamo vsako odgovornost za even-
tuelne posledice — katere bi mogle
nastati, ako se te zahteve odklonijo.

Imajoči na prvem mestu interese
domovine povdarjamo, da te naše
zahteve niso pretirane in radi tega
pričakujemo, da se gotovo rešijo v
prid narodnih železničarjev.

V Belgradu, dne 27. aprila 1919.

Dnevne vesti.

dn Za svobodo Korotana so
padli v boju pri Grabštajnu dne 29.
aprila t. l. junaki: Por. Franjo Kizlinger
celjskega pešpolka, I. stotnije in Janko
Kranjc ljubljanskega pešpolka, 11. stot.
Težko ranjen je bil kadetni aspirant
Stojan Sachs celjskega pešpolka. —
Slovenci, maščujte požrtvovalnost teh
hrabrih junakov.

dn Koroški begunci se vabijo
na zelo važen sestanek v Unionsko
restavracijo za 6. maja ob 17. uri.

**dn Odpuštnice legije pristo-
voljcev za Koroško.** Opozarjajo se

legijonarji, ki so dobili odpustnice od
pov. legije prostov. za Koroško, da
vzamejo na znanje, da jih te odpust-
nice nikakor ne oproščajo od aktiv-
nega službovanja v vojski kraljevine
SHS. Oai so v slučaju vpoklica njih
letnikov, obvezni odzvati se pozivu
ter se v nasprotnem slučaju kaznujejo
kot vsaki drugi vojni obvezanec po
obstoječem vojnem zakonu. — Refe-
rat legije prostovoljcev za Koroško.

**dn Povišanje službenih pre-
jemkov okrožnih zdravnikov na
Slov. Štajerskem.** Sprejme se na
naredbe celokupne vlade za Slovenijo
v Ljubljani o začasnemu povišanju
službenih prejemkov okrožnih zdrav-
nikov na Slov. Štajerskem: 1. Do pre-
klica, dokler trajajo sedanje izredne
razmere, se okrožnim zdravnikom na
Slov. Štajerskem od 1. januarja 1919
dalje dovoli draginjska doklada v iz-
meri 100% vseh službenih prejemkov
t. j. osnovne plače, starostnih doklad
in krajevne doklade. 2. V pokritje tega
povišanja se podvojijo prispevki, ki
jih imajo po določilih § 11 zakona z
dne 28. aprila 1909, štajerski dež. zak.
štev. 40, prispevati okraji in občine.
Ti prispevki, ki se odmerijo v od-
stotkih v okraju, oz. občini predpi-
sanih, dokladam podvrženih direktnih
državnih davkov, znašajo torej od 1.
januarja 1919 dalje do preklica: a) za
vsak okraj 2%, b) za one občine, v
katerih se pobirajo občinske doklade
nad 25%, za dobo te dokladne višine
3%, c) za one občine, v katerih se
pobirajo občinske doklade do 25%,
za dobo te dokladne višine 5%. Ostala
določila § 11 imenovanega zakona
veljajo neizpremenjeno dalje.

dn Pomanjkanje stanovanj. Na
shodih in po časopisih venomer to-
žimo o pomanjkanju stanovanj, bodisi
v privatne, pa tudi vobče koristne na-
mene. Čudim se, da ne pride mero-
dajnim faktorjem na misel, da bi se
dala preurediti prisilna delavnica z
malimi troški v ta ali oni namen, ker
ima primerne prostore, obsežno dvo-
rišče in precej zemljišča. Za tako ma-
lenkostno število prisiljencev se res
ne izplačajo precej visoki upravni
troški tega zavoda. Nasproti niso ko-
risti prisilne delavnice v nikakem raz-
merju s troški. Druge države so po
veliki večini že opustile te stare na-
prave in vzgajajo delomrže na
razne načine v koristne člane človeške
družbe. Mlade so dali v razne zavode,
starejše so potaknili v razna vojaška
skladišča, stare, zakrknjene delomr-
že so pa zaprli k drugim jetnikom.
Upamo, da bodo merodajne oblasti
prišle do spoznanja, da se da ogromni
kompleks poslopij občekoristno po-
rabit, zajedno se pa prihranijo precej
veliki upravni troški.

dn Umrla je v nedeljo 4. t. m.
gospa Evgenija Oražnova, soproga
staroste „Slov. Školske Zveze“ dr. Iv.
Oražna. Pokojnica je bila zelo pri-
ljubljena pri vseh, ki so jo poznali.

Umrla je dne 2. maja v Kam-
niku gospa Marija Martinčič rojena
Schweigert, soproga domobr. evid.
nadicijala v. p. N. v m. p. l

**dn Pomanjkanje drobiža v Slo-
veniji** je čedalje hujše. Vzroka sta dva.
Nevedni ljudje so namreč začeli zopet
spravljati drobiž v nogavice i. dr. ter
ga skrivajo doma. Ne pomislijo pa,
da je tako početje neumno. Če si hoče
kdo na ta način shraniti kako vsoto,
mora imeti par zabojev. In kaj se mu
lahko pripeti? Da se ves drobiž skvari,
da ga sne rja, kajti krajcarji in dvaj-
setice so železne in tudi desetvinarski
novci so deloma železni in če niso v
rabi — v prometu — rjave hitro. Kdor
torej po neumnosti shranjuje drobiž
doma, se mu bo zgodilo, da bo imel
čez nekaj časa kup zarjavelega
ničvrednega drobiža, ki ga
niti za — staro železo ne bo
mogel prodati. Drugi vzrok pa je
zlobna nakana naših „prijateljev“ Ita-
lijanov in Nemcev, ki ob meji siste-
matično izsesavajo drobiž iz
Slovenije. Za blago, ki se še vedno
tihotapl in tudi oblastveno dovoljeno
uvaža čez mejo, zahtevajo po večini
drobiž ter nočejo sprejemati našega
žigosanega papirnatega denarja. Opo-
zarjamo ljudstvo in vlado na to in naj

se pravočasno ukrene energično vse potrebno, kajti sicer nastopi tako občutno pomanjkanje drobiža, da bo trpelo naše gospodarstvo zelo občutno oviro in škodo.

dn Začet bo varčevati. Gospod dr. Ivan Tavčar je v včerajšnjem Slov. Narodu v. fulminantnem članku „Proti izrastkom v stranki“ naznanil vsemu svetu, da se bo, ker ne mara biti več tarča nekaterih lastne stranke, raje naročil na — „Jugoslavijo“. Gospod doktor, prav imate in bo to le Vaša korist. Pomislite, koliko si prihranite s tem. Sedaj kupujete „Jugoslavijo“ dan za dnem izvod po 40 v. to stane na mesec 26 krat 40 v. 10 K 40 v. in na leto 124 K 80. Če si pa naročite „Jugoslavijo“ plačate naročnine samo 84 K. Torej si prihranite letno celih 40 K 80 v. Računajmo naprej, koliko je to v desetih itd. letih! Prav imate torej g. župan, če začnete varčevati.

dn Načelstvo „Vojne zveze“ v Ljubljani prosimo, naj javno pojasni, kakšne nerednosti so se pri njej zgodile in kdo jih je zakrivil. — Po Ljubljani se širijo senzacionalne govorice, da so zaprli knjigovodjo in skladiščnika „Vojne zveze“ pred 14 dnevi in sedaj še 5 drugih njenih funkcionarjev. Ker šteje „Vojna zveza“ več tisoč članov in sicer ravno iz revnih slojev — članov konsumnih društev in delavstva večjih podjetij, ki so bila za časa vojske pod državnim nadzorstvom — je javnost upravičena, da zve resnico. Če ne bo načelstvo „Vojne zveze“ pojasnilo zadeve do 18. t. m. jo bomo mi.

dn Jugoslovanska tiskarna in knjigarna v Ljubljani (bivša katoliška tiskarna in bukvarna) je ustanovila v Beogradu svoji podružnici.

dn Kaj pa me? Udova častnika nam piše: Trije meseci bodo kmalu potekli, odkar nisem dobila nobene pokojnine ne vzgojevalnine za otroke. Tudi nisem še dobila nohene draginjske doklade in nobenih obresti od kavcije. Kako naj torej živim? Udove po častnikih, kakor jaz, ki smo se poročile z malo kavcijo in imamo več otrok, moramo gladu umreti, ako se nam takoj ne pomaga. Prodati ali zastaviti sem morala že vse dragocenosti, pohištvo in drage spomine, da rešim gladu sebe in svoje otročiče. Naši možje in očetje so morali umreti na bojnem polju, nas pa čaka na ta način smrt lakote v svobodni domovini, če nam vlada nemudoma ne izplača dolžnih zneskov.

dn To pa niso cvetke z naših vrtov. V soc.-dem. sprevedu so se vozile na vozu dekleta v narodni noši, a med seboj so se pogovarjale — nemški. Če bi to bile zavedne Slovenke, bi se pač posluževale slovenske govorice. Te nositeljice slovenske narodne obleke pač niso bile pristne Slovenke. To je zloraba našega narodnega oblačila in zasmehovanje naroda samega. Ne farbajte na tak način javnosti in ne delajte reklame z nepoštenimi sredstvi za svojo stranko. Ako se morate posluževati laži, potem pač zidate na trhu podlago in bodete sledili poginuli Avstriji, katera se je tudi opirala na laž in nasilje.

dn Kriza v tiskarski obrti v Zagrebu. Vsled povišanja plač stavcem in tiskarskemu osebju so bili tiskarnarji prisiljeni znatno povišati cene tiskarskim izdelkom. Vsled tega je veliko založništvo preklicalo svoja naročila. Tiskarne so tako ostale brez dela in so morale že zadnjo soboto odpustiti večje število stavcev. Boje se, da tiskarsko delo popolnoma zastane in pride še večje število stavcev ob službo.

dn Pomanjkanje učiteljstva. Na šestrazredni ljudski šoli pri sv. Andražu v Leskovcu pri Ptujju ste izpremenjeni 2 učni mesti za učitelje. V eni izmed tamkajšnjih gostilnic dobiva učiteljstvo izborna hrano po primerno nizki ceni. Vsaka učiteljica dobi po eno prostorno in krasno sobo v novem šolskem poslopju. Idiličen kraj leži v ravnini; obdajajo ga sloveče haloške gorice. Tam se nahaja tudi vozna pošta, finančna in orožniška postaja; mesarija in pekarija ne manjka.

Prošnje za izpraznjeni učni mesti je vložiti na okrajni šolski svet ptujski v Ptujju.

dn Denuncijant v drž. službi. V Ljubljani se nahaja v državni službi človek, ki je pod avstrijsko vlado iz maščevanja denunciral g. I. E. iz Kamnika, kateri je moral vsled te denunciacije v začetku leta 1915. presedeti 36 dni v zaporu na ljubljanskem gradu. Divizijsko sodišče ni našlo nikakega povoda, da bi g. I. E. izročilo sodišču, nakar je bil izpuščen iz zapora. I. E. je mnogo trpel vsled te denunciacije in imel pri svoji trgovini veliko škodo. Deželno vlado opozarjamo na njeno narodno dolžnost in odgovornost ter jo pozivljamo, naj bo bolj previdna pri sprejemanju uradnikov v tako važne službe.

dn Roparski napad. V nedeljo ponoči so trije neznani vojaki napadli poštnega uslužbenca Ivana Hrena na poti med Mostami in Studencem. Nastavili so mu puško na prsi in mu kratkomalo vzeli uro in 30 kron.

dn Strojepiskani sporoča vodstvo Ljubljanskega dopisnega urada, da je služba strojepisne v tem uradu že oddana.

dn Pisarna organizacije ljubljanskega učiteljskega uraduje vsak dan, razen nedelj in praznikov od 17—18 ure v „Učiteljski tiskarni“ I. nadstr. Tam se dobe razne informacije, ki se tičejo organizacije ali pa stanovskega glasila „Jugoslovanski učiteljski list“. Vsem naročnikom pa javljamo, da se je druga številka za mesec februar že razposlala. Kdor lista še ni prejel naj to takoj javi na gori omenjeno pisarno, pismeno ali ustmeno. Tretja številka za mesec marec izide koncem aprila. Trdno pa upamo, da bomo nastalo zamudo prehiteli do junija. Vse ostale pa, ki niso naročniki našega lista si pa dovoljujemo prositi, naj se nanj naroče. List stane polletno 7 K; četletno 4 K. S tem podpirate našo mlado organizacijo in plemenite ideje bodočih učiteljev in učiteljic. Naročila sprejme pisarna, po pošti pa se sprejemajo na naslov: Jožko Žabkar, Resljeva cesta 10/II Ljubljana.

dn Iz jugoslavenskog nogometnog saveza. Jugoslovanski nogometni Savez umoljava sve klubove, koji goje nogomet, da jave svoje adrese upravnom odboru jugoslavenskog nogometnog Saveza (Zagreb, Jelisavina ul. 12. Prof. Fran Šuklje) u svrhu sportske organizacije.

dn Svima sportskim društvima SHS. Hrvatski Sportski Savez umoljava sva sportska društva u svim središtima sporta u Beogradu, Ljubljani, Sarajevu i Splitu, da nakon medusobnog dogovora pošalju po jednoga delegata u Zagreb na dan 25. svibnja o. g. (u 3 sata poslije podne Zagreb, Josipovac 19, I. prat) na zajednički dogovor u svrhu proširenja djelovanja Sportskog Saveza na cijeli teritorij SHS. Ne bude li pojedinim delegatima moguće da dodju, umoljavaju se, da nam zaključke pismeno saopće na adresu: Hrv. sportski Savez, Josipovac 19. Za Hrvatski Sportski Savez: Predsjednik: Dr. F. Bučar v. r. Tajnik: Dr. Jakovac v. r.

dn Kdo ve, kje se nahaja Karol Rusker, strojnik, naj javi „Posredovalnemu uradu za begunce v Ljubljani“, Dunajska cesta 38.

Narodno gledališče.

Dramsko gledališče.

- 6. maja, torek: Zaprt.
- 7. maja, sredo: Moj Bebi. B 51.
- 8. maja, četrtek popoldne: Krojaček junček. A 2/52.
- 9. maja, petek: Moč teme. A 50.
- 10. maja, sobota: Nelly Rozier, znižane cene. Izven abon.

Operno gledališče.

- 6. maja, torek: Slovaška princeska. B 3/47.
- 7. maja, sredo: Zaprt.
- 8. maja, četrtek: Favart. C 53.
- 9. maja, petek: Boheme. B 3/42.
- 10. maja, sobota: Favart. A 53.

Državno posojilo nosi

4%

Kulturni pregled.

ki Pri koncertu Glasbene Matice v petek 9. in v soboto 10. maja, bodo sodelovali: g. dr. Ivan Lah slavnostni govor „Vodnik pevec — in pevec vodnik“. Pevski zbor poje „Veneč Vodnikovih in na njega zloženih pesmi“, ki ga je zložil starosta slov. skladatelj gosp. A. Foerster že pred 30 leti. Nadalje bodo sodelovali v koncertu gđ. Stanislava Hajek (gosli), gđ. Jelica Sadar (petje), gg. J. Pavčič, Niko Štrifof, gđ. Nilka Potočnik, klavirsko spremljevanje, g. Josip Vedral, harmonij. Prvi del koncerta je posvečen proslavi Valentina Vodnika, v drugem delu koncerta pa se bodo izvajale skladbe-pesmi Ant. Lajovica, Antona Dvořaka, Kjiča Čajkovskega, skladbe za gosli: koncert norveškega skladatelja Aulina, Wienerskega Mazurka. Pevski zbor pa bo izvajal znamenite izvirne Mokronječeve srbske narodne pesmi iz Stare Srbije in Makedonije, dr. Gojmira Kreka pesem „Tam na vrtni gredi...“ in Emila Adamiča skladbo „Mlad junak po vasi jezdi“.

kl „Božanstvena komedija“ — Pakao od Dante Alighieri-a preveo i protumačio Dr. Iso Kršnjavi. Drugo izdanje sa 30 slika Mirka Račkoga. To je naslov najnovijem djelu, što ga je u svojoj nakladi izdao Grafički-umjetnički i nakladni zavod „Jugoslavija“. Ovo jedinstveno djelo u hrvatskoj literaturi, koje je poznato i iz stručnih ocjena povodom izdanja u nakladi „Matice Hrvatske“, koje je posve rasprodano, izaći će pred hrvatsku javnost u novom otmjenom i raskošnom ruhu kakvoga dosad nismo imali na polju knjigo-tiskarske umjetnostina cijelom Balkanu. Djelo će opsižati 19 araka na finom papiru velikog kvart formata a bit će opremljeno kao dosad ni jedno djelo s obzirom na tehničku izvedbu. Uvez će biti u elegantnom obliku američanske kože sa zlatorezom. Ilustracije, kojih se originali nalaze u modernoj galeriji, djelo su proslavljenog hrv. umjetnika — slikara Mirka Račkoga te su na rimskoj izložbi odnijeli prvu nagradu a reprodukcija je u bakropisu raznih boja, tako da i u tom pogledu upotpunjuje i s stvara što veći dojam pojedinih odsjeka i predmeta, što ih slika prikazuje.

Ova najveličanstvenija velepjesan svih vremena, treba da u svojoj razkošnoj opremi bude ukras svakoga salona i knjižnice. Djelo će svojim opremom biti kao naručeno za darivanje u raznim prigodama, tako da će biti vrijednije negoli mnogi drugi darovi, koji svojom običajnošću spadaju u svagdašnjost. Ne bi smjelo biti inteligenta, koji ne bi u svojoj kući imao ovo djelo velikog pjesnika „Pakla“ i remek djelo hrv. knjigotiskarske umjetnosti. Djelo će se početi otpremati koncem mjeseca travnja, a cijena mu je 60 K u pretplati 54 K. Naručbe i predplate prima Grafičko umjetnički zavod „Jugoslavija“, Gundulićeva ul. br. 1.

Razna poročila.

Volitve v dunajski občinski svet.

Zmaga socijalnih demokratov.

r LDU Dunaj, 5. maja. (Dun. KU) Kakor poroča „Morgen“, je imela včerajšnja volitev v dunajski občinski svet nastopni izid: 99 socijalnih demokratov, 50 krščansko-socijalcev, 9 Čehov, 3 nemški-socijalci, 2 židovska nacionalca in 1 zastopnik liberalne meščanske stranke. „Sonnen- und Montagszeitung“ piše zopet, da je bilo izvoljenih 100 socijalnih demokratov, 51 krščanskih socijalcev, 7 Čehov, 3 nemško-nacionalci, 3 židovski nacionalci, 1 mandat pa še ni zaseden. — Volitve v deželno zbornico so pokazale isto razmerje nad strankami. Socijalni demokrati bodo tedaj v deželni zbornici in v dunajskem občinskem svetu imeli absolutno večino. Volitve so se vršile popolnoma mirno. — Posledica teh volitev bo

predvsem, da preide dunajska občinska uprava v roke socijalnih demokratov. Na dr. Weisskirchnerjevo mesto pride Emmerling, za podžupana pa hočejo izvoliti Maksa Winterja. — Emmerling je glavni upravitelj „Arbeiter Zeitung“. Winter pa urednik tega lista.

Čehoslovaki in nižjeavstrijske volitve.

LDU Dunaj, 5. maja. (ČTU) Končnoveljavno ugotovljen izid včerajšnjih volitev dale Čehoslovakom 8 glasov v občinskem svetu, štiri v deželnem zboru in 41 v okrajnem svetu.

Padec komunistične vlade v Monakovem.

r Ljubljana, 5. maja. Vesti iz Monakova javljajo, da je odstranjena komunistična vlada. — Prejšnji vladi udane čete so zasedle mesto in urade. Čete sedaj mesto očiščujejo. Po preteklem sodu je bilo mnogo komunistov aretiranih in ustreljenih. O tem naslednjo poročilo:

r LDU Berlin, 5. maja. (Dun. KU) O očiščevalni akciji v Monakovem poroča „Lokalanzeiger“ dne 4. t. m. Navdušeno pozdravljene po prebivalstvu so včeraj vkorakale tukaj nove čete. — Doslej je bilo 150 mrtvih in okoli 900 ranjenih. Aretirali so več nego 5000 oseb. — Poveljnika rdeče armade Seidla je množica ubila; njegov namestnik Hausmann se je sam ustrelil.

Zadnje vesti.

O bojih pri predoru Področčica.

Jesenice, 5. maja. (Izv. por.) Očividce poroča o včerajšnjih bojih za predor Področčica, da so nemške čete, močne okrog 3000 mož, napadle najprej in vzele hrbet Gračnico na dolgost 1 km. Dvajset topov je bruhalo ogenj na predor. Pozneje so se Nemci poistili tudi postojank na Suhem vrhu. Poročaj še ni obupljiv. Nikdo ni vjel izgube niso prevelike.

Nemška Avstrija proti Jugoslaviji

LDU Dunaj, 5. maja. (ČTU) Iz okolišja nižjeavstrijskega deželnega poveljstva je dosedaj odšlo na jugoslovansko mejo 5 bataljonov narodne brambor in sicer 3 z Dunaja in 2 z Nižnjega Avstrijskega.

Primorsko vprašanje še odprto.

Podpis mirovne pogodbe.

Geneve, 5. maja. (Pos. por.) Mirovna pogodba, v kolikor se tiče pokrajini kraljestva SHS, je več v detajlih povsem izdelana, izvzeto je samo vprašanje primorskih pokrajin. V našem imenu podpisujejo mirovno pogodbo Pasić, dr. Trumbić in dr. Žolger.

Italija dobi Reko?

LDU Versailles, 5. maja. (D. KU) „Intransigent“ doznava, da se italijansko delegacijo povabili, naj se vrne. Italija dobi Reko, tako da je gotovo, da se italijanski delegati vrnejo in sicer v četrtek.

Mirovna konferenca. Poziv Italije k udeležbi.

LDU Berlin, 5. maja. (Dun. KU) „Deutsche Allgemeine Zeitung“ javlja iz Versailles: Glasom pariških listov pride mirovna pogodba najbrž danes v tisk. Svet trojice se bo danes bavil z italijanskim vprašanjem. Preseštevajo poziv na Italijo, da se zopet udeleži mirovne konference. Dejstvo, da vlada med zavezniški needinost, združena kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev od posameznih zavezniških držav še ni priznana in da so Nemci o vsem tem poučeni, napravljajo v Parizu jako neugoden vtis.

LDU Pariz, 4. maja. (Brezžično) Francoski ministrski svet je danes dopoldne zboroval, da vzame na znanje končnoveljavno oblikovanje mirovne pogodbe. Seja se je začela z obširnimi ekspozicijami o splošnosti mirovne pogodbe.

LDU Pariz, 4. maja. (DKU) Svet trojice je povabil Italijo, da se udeležuje sej mirovne konference. Povabilo je izdano v takem tonu, da se Italija po splošnem mnenju odzove.

Manifestacije za osvoboditev jugoslovanskih krajev.

Belgrad, 5. maja. (Izv. poroč.) Jutri se vrše v Belgradu velike manifestacije za osvoboditev naših pokrajin, ki ječe pod italijanskim in sploh tujim jarmom. Manifestacij se udeležijo vse stranke, govore prvi politiki in voditelji strank.

Belgrad, 5. maja. (Izv. poroč.) Jutri prične zasedati Narodno predstavništvo. Prva seja bo zgolj formalnega značaja. Ker je jutri Jurjev dan, namerava Narodno predstavništvo manifestirati za pravično rešitev naših teritorialnih zahtev.

Škof dr. Mahnič v Rimu.

Zagreb, 5. maja. (Izv. poroč.) Nadškof dr. Ante Bauer je dobil iz Belgrada od min. predsednika obvestilo, da se nahaja krški škof dr. Mahnič v Rimu in da vživa popolno osebno svobodo.

Sladkorne tovarne v Jugoslaviji.

Zagreb, 5. maja. (Izv. poroč.) Kakor poročajo listi, so pričele sladkorne tovarne v Jugoslaviji z živahnim obratom. Opravičena je nada, da bomo v kratkem času preskrbljeni s sladkorjem. Naloga ministrstva za prehrano pa je, da pravočasno onemogoči vse verižne in zakonite kupčije.

Vse zaloge moke v Osijeku zaplenjene.

Osijek, 4. maja. (Izv. por.) Tukajšnje vojaško poveljstvo je zaplenilo vse zaloge moke, ki se nahajajo v osijskih mlinih. Zaloga zaplenjene moke znaša več tisoč vagonov.

Ameriško blago za jugoslovanske dežele.

Belgrad, 5. maja. (Izv. poroč.) V Solun je prispela velikanska množina raznega blaga iz Amerike, zlasti manufaktura, platno, čevlji, moka in mast.

Gospodarstvo.

Nove tovarne v Zagrebu. Zagrebškemu mestnemu magistratu je bilo v zadnjem času izročeno 20 prošelj za osnutje tovarn v večjem stilu. Pri nekaterih teh tovarn bo udeležen angleški kapital.

Parobrodna zveza med Marseilom in Dubrovnikom oziroma Reko. Trgovska agencija naše države v Marseillesu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se je sporazumela z neko tamošnjo fran-

cosko parobrodniško družbo glede prevoza blaga iz Marseilla v Dubrovnik in na Reko ter nazaj, seveda če se za prevoz prijavi zadostna množina ton. Prevozne prijave ter vsa tozadevna vprašanja je poslati na naslov: Agence commerciale privilégiée du royaume des Serbes, Croates et Slovenes Marseille, Rue Paradis 19.

Brezposelnost v Belgiji.

Vsled stagnacije v poslovanju tovarn se nahaja v Belgiji 800.000 delavcev brez dela. Dva milijona ljudi pa dobiva od vlade državno podporo. Zahvalimo dobri usodi, da smo agrarna država. Tako so nam prihranjeni mnogi pretresljaji, ki se jim večina drugih držav ne more izogniti.

g Železnica na zobe preko Slemenca. „Jugoslovanski ekonomista“ poroča: Naši Amerikanci, posebno legionarji, zbirajo v Ameriki denar za izgradnjo železnice na zobe, ki bi šla preko zagrebške gore in Krapinskih toplic do Rogaške Slatine.

Darovi.

Prejeli smo: Za jugoslovanski obrambni sklad: Nabral Leopold Orel, Radgona, postajno poveljstvo 326 K. Domačini in begunci na Rečici pri Stiglicu nabrali 30 K. — Dosedaj skupno 2361-50 K. Za Cankarjev spomenik: G. Anton Pesek 100 K. Do sedaj skupno 1852-33 K.

Listnica uredništva.

Ptuj. Mesto nadužitelja na bivši šulferajnski šoli na Bregu se razpiše še to poletje in se zasede z novim šolskim letom. — Križevci. Prepozno. — Opazovalec. Zglasite se v našem uredništvu.

Aprovizacija.

a Krušne komisije bodo uradovale v četrtek 8. in petek 9. maja, vsakokrat od 8. do 12. ure. Izdajale se bodo nakaznice za kruh in moko. V četrtek A in B izkaznice za kruh in moko, v petek pa izkaznice za krušno moko in moko za kruho (B in C izkaznice). Vsakdo naj se dobro premisli ali hoče kruh ali krušno moko, ker se izkaznice ne bodo prav nobenemu zamenjale. Če ima pek za stranko nakazano krušno moko, se mu je ne more odvzeti ter jo dati prodajalcu krušne moke. Stranka je vsled tega vezana vseh 14 dni na tisto blago, ki ga zahteva pri krušni komisiji.

a Trgovci, ki so pred vojno prodajali moko in ki ne prodajajo sedaj že aprovizacno moko, pa bi hoteli menjaje prodajati moko za kruh naj se takoj zglase v mestni posvetovalnici.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Trgovsko izobražen, zmožen slovensčine in nemščine kakor knjigovodstva, strojepisja ter splošne trgovske korespondence, želim primerne službe. Ponudbe pod „trgovska moč“ Maribor. Glavna pošta.

Sivilje za perilo sprejme proti dobremu plačilu tvrška Kette, Ljubljana, Franca Jožefa c. 3.

Razno:

Mesečno sobo pri mirni stranki brez otrok išče samec ki je večinoma odsoten. Ponudbe pod „Trgovca“ na Jugoslaviji. 954 3-1

Mesečno sobo z dvema posteljama iščem za takoj. Če mogoče z električno lučjo. Ponudbe pod „Takoj“ na upravo lista. 505

Lotito Rebolj, v Kranju uljudno naznanjam p. n. občinstvu v mestu in na deželi. da sem pričel poleg gostilne izvrševati zopet krojaško obrt. Vsem cenj. prejšnjim odjemalcem je še gotovo znana moja solidna postrežba iz prejšnjih let. Ravnotako bom tudi sedaj vsakega točno in solidno postregel. Imel bom zopet po možnosti več blaga in izgotovljene obleke v zalogi. Priporočam se mojim nekdanjim odjemalcem, vsem novim naročnikom in kupcem. 503 L. Rebolj.

Sobo išče v Ljubljani stalno nastanjeni poročnik A. Pečenko. Dunajska c. 6. 509

Moško kolo marke „Rambler“, novo, črno pleskano, z navzgor zakrivljenim jeklenim peresom na sprednjem kolesu, z novo pnevmatiko, z dvojno prestavo prostega teka „Torpedo“, je bilo ukradeno v nedeljo zvečer v gostilno pri Javorniku na Škofiji. Kdor bi kaj vedel povedati o kolesu, kdo da ga ima, ali koga je videl, ki je imel enako kolo, da se ga izslediti dobi nagrade 200 K. Sporočiti naj se bližnji orožniški postaji ali pa direktno na tvrško Paternost & Remic, Ljubljana, Rimska c. 2.

Lokal za trgovino se išče na Spodnjem Stajerskem. Ponudbe na upravnštvo pod „Prometni kraj.“ 952 3-1

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Ženitna ponudba. Samec 25 let star, inteligenten obrtnik z 26.000 K premoženja, zdrav, doboroden, lepega značaja, si želi priženiti simpatično simpatično gospodično ali vdovo, primerne starosti, če ima mogoče z trgovino ali gostilno. Cenj. dopisi s sliko, ki se pod častno besedo vrne, poštnoležje „M. M. Sv. Peter — Podplaf, Slov. Stajersko“. 498

Zbirko zanimivih povesti in novel z Gorenjskega obsega knjiga:

„Šopek samotarke“

Spisala znana povsod priljubljena ljudska pesnica in pisateljica M. Komanova

Založila in izdala

Zvezna knjigarna v Ljubljani, Marijin trg 8. Cena vezani knjigi K 5.—, broširani K 4.—.

Najlepše darilo mladini

je povest slovenskega dečka iz preteklega svetovne vojske

„DORE“

Knjiga je lepo ilustrirana ter bo v mestu in na deželi vzbudila veliko zanimanje. Cena vezani knjigi je K 4.—. Dobiva se v knjigarnah kakor tudi v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg 8.

Opozarjamo na brošuro:

„Kod naj se potegne pravična meja med Jugoslavijo in Italijo?“

Spisal prof. F. Seidl. Z enim zemljevidom. Založil odsek za zasedeno ozemlje.

Cena 1 krono.

Dobiva se po knjigarnah, v upravnistvih „Jugoslavije“ v Ljubljani, Celju, Mariboru, Ptuj in Novem mestu.

Dražba plemenskih kobil in vprežnih volov

na Selu pri Ljubljani.

Dne 20. maja t. l. ob 10. uri dopoldne

bo v žrebčarni na Selu pri Ljubljani javna dražba

22 prvovrstnih toplokrvnih plemenskih kobil in več parov težjih vprežnih volov.

Dražbe kobil se smejo vdeležiti le konjereji iz okrajnih glavarstev Krško in Novo mesto, volov pa vsak kmetovalec.

Za to dražbo ostanejo v veljavi pogoji, ki so bili objavljeni za dražbo dne 15. aprila 1919.

Kdor bi kupljeno kobilo kasneje prodal brez dovoljenja oddelka za kmetijstvo, zapade globi 6000 K. Pogoji ne veljajo za vprežne vole.

Oddelek za kmetijstvo deželne vlade.

Načelnik:

Prelat Kalan l. r.

Dražba prvovrstnih plemenskih kobil v Račjem

Dne 15. maja t. ob 10. uri dopoldne

bo v žrebetišču v Račjem javna dražba 22 prvovrstnih toplokrvnih plemenskih kobil

Dražbe se smejo udeležiti le konjereji iz sodnih okrajev Ljutomer, Ormož, Ptuj, Maribor desni in levi breg, Brežice in Gor. Radgona (Št. Jurško okrožje).

Za to dražbo ostanejo v veljavi pogoji, ki so bili objavljeni za dražbo dne 15. aprila 1919.

Kdor bi kupljeno kobilo kasneje prodal brez dovoljenja oddelka za kmetijstvo, zapade globi 6000 K.

Oddelek za kmetijstvo deželne vlade.

Načelnik:

Prelat Kalan l. r.

Prodaja se:

Dvevprežao, lepo kočijo prodaja Jos. Osolin, Laški trg.

Po ceni nudi večjo partijo cefirja, modre in črne kotenine, kambrika ženskih nogavic, Jos. Petelin, Sv. Petra nasip 7, Ljubljana. 499

Mala hišica sredi mesta, je na prodaj, obstoječa iz treh sob v pritličju in ene sobe v podstrešju. Pogoji se izvejo pri slugi Bevcu, Dolenjska c. 70, od 14. do 15. 497

Prave, tržaške jesenove bičevnike gladke priporoča tvrška Oswald Dobeic Ljubljana Martinova cesta 15. Na debelo! Na drobno!

Lepa birmanska darila. Nikelnaste in srebrne ure z verižicami, uhani, zavratne verižice srebrne in zlate z obeski nudi Fr. Čuden Sin, nasprotni glavne pošte v Ljubljani. 459

Karbidne svetilke na drobno in debelo razpošilja točno po povzetju, komad po 30 K in 32 K, kakor tudi gorilnike vsake vrste. Tvrška Martin Sumer, Konjice. 414

Tehtnice (namizne in decimalne) in uteže priporoča Odon Koutny, Ljubljana, Kolodvorska ul. 37. 508

Prodajam tehtnico decimalno, več parov moških čevljev št. 39 in 40, in nekaj volnenega blaga. Naslov v upravi lista. 507

Lepo bakovo ogelje, 2 ali več vagonov, kupec mora vsaj

polovico vreč dostaviti, dobavlja tvrška A. Kušan, Ljubljana, Karlovska cesta 15. 304

Kupi se:

Vinske sode 50—500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravnštvo pod „Vinski sodi“.

Stare, obrabljene gramofonske plošče kupuje po najvišji ceni, ali zamenja za nove do konca meseca majnika tovarniška zaloga gramofonov in plošč A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ul. 5. 402

Kupim hišo z lokalom za trgovino v sredini mesta. Ponudbe na upravnštvo Jugoslavije pod „Trgovina“.

Službe:

Učenka se išče za takoj z začetno plačo za krznarijo. Naslov v upravi lista. 504

Uradnik lesne industrije z večletno prakso, išče mesta pri večjem podjetju. Dopisi pod „K. J. 30“ na podružnico Jugoslavije v Mariboru, Koroska ul. 501

Iščem dobro izurjenega mlinarja z večletno prakso, kateri se razume pri kmetiskem in umetnem mlinu. Pogojni dobri, plača po dogovoru, vstop takoj. Pismene ponudbe na naslov: Grundner Aleksander, umetni mlin in trgovina z lesom in mešanim blagom, Žreče pri Konjicah. 496

Več izurjenih kleparških pomočnikov se sprejme takoj pri Franju Dolžan, kleparski mojster, Celje, Graška ul. 495

Iščem službe kot sluga v pisarni ali točilnici. Naslov pri g. Pestotniku v cukrarni.

Strojepisna, večša slovensčina in nemščine v govoru in pisavi, srbohrvaščine deloma, s prakso v odvetniški pisarni. Želi premeniti službo z julijem, eventualno tudi prej ali kasneje. Gre tudi na Hrvaško. Cenj. ponudbe pod „julij 1919“. 490

Postransko službo za popoldan ali zvečer išče državni rač. uradnik. Nastov na upravnštvo lista pod „Uradnik“. 502 2—

Sprejme se takoj čevljarški pomočnik, izurjen v vsakem delu. Naslov pove upravnštvo Jugoslavije. 950 2—1

Trgovina vina sprejme potnika odnosno zastopnika proti fiksnu plači in proviziji. Nastop takoj. Ponudbe z zahtevo plače in provizije pod „Vino na upravn Jugoslavije“.

Sprejemem zanesljivega, treznega kočijaža k enem paru lepih konj v mestu. Naslov v upravi.

Kontoristinja starejša moč, se pod ugodnimi pogoji sprejme. Moči malo vežbane v prodaji galanterijske stroke imajo prednost. Ponudbe pod „zanesljivost“ na upravnštvo Jugoslavije.

Sprejme se kletar, dobro izurjen. Vpraša se v podružnici „Jugoslavije“ v Celju.

Svežo koruzno moko in pšenične otrobe

razpošiljajo na odpreme izkaznice, ki se imajo naročbam priložiti
Sjedinjeni paromlini D. D. v Bjelovaru.

A I 1129/18—23.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 3. maja 1919 opravilna številka
A I 1129/18—23 se proda v zapuščino po zamrli
Angeli Lah spadajoče premičnine

dne 7. maja 1919, dopoldne ob 9. uri
v Ljubljani, Kladezna ulica št. 1 na javni dražbi:
obleka, perilo, kuhinjska oprava in nekaj srebrnine.
Reči se smejo ogledati dne 7. maja 1919 v času
med 9. in pol 10. uro dopoldne v Ljubljani, Kladezna
ulica št. 1.

Okrajna sodnija v Ljubljani odd. I.
dne 2. maja 1919. 1051

Najboljši uspeh imajo oglasi v
„Jugoslaviji“,
ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Ženitna ponudba!

Mlada inteligentna dama,
prijetne zunanosti, v dobrih
razmerah, se želi seznaniti
z gospodom srednje starosti
v svrhu poznejšega zblizanja!
Cenji dopise, če mogoče s
sliko, pod „Gracile“, na I.
jugoslov. anončni in infor-
mačni zavod Beseljak &
Rožanc, Ljubljana, Frančevo
nabr. 5. 506

400 komadov

sadnih korbic

(iz šib pletenih) od 5 do
50 kg vsebine, proda ta-
koj po nizki ceni importna
in eksportna trgovina
Ferdo Sert, Maribor,
Koroška ulica 21.

Na prodaj!

Dve majhni vili

ena s 16, druga s 4 so-
bami, popolnoma oprav-
ljeni, ste v Rogaški Sla-
tini po ceni na prodaj.
Ponudbe na dr. Ivana
Zabukovška, odvetnika
v Šmarju pri Jelšah.

Najboljša naložitev denarja!

Ugodna prilika!

Proda se lepa vila s
prostranimi sobami in le-
pim zelenjavnim in sad-
nim vrtom, na spodnjem
Štaterskem tikom želez-
niške postaje v prijaznem
trgu. Resni kupci, ki se
za ta nakup zanimajo, naj
javijo svoj naslov ured.
„Jugoslavije“ pod „A. K.
Vila“. 37

Prvovrstno pralno
in toaletno milo ima
v zalogi Josip Raj-
šter, trgovec v Šo-
štanju. Zahtevajte
vzorke in oferte. 1056

KUPIM

vsako množino nepo-
kvarjenih

SUHIH GOB

Ponudbe z ceno in vzor-
cem na Franjo Molan,
Celje. 1055

Lep, debel in zdrav

krompir

se dobi v večjih in manjših
količinah

po K — 80

za kg netto v skladišču

„Balkan“

na Dunajski cesti. Vreče
se mora prinesiti s seboj. 1053

VINO

staro in novo,

slivovko, rum itd.

nudim po najnižjih cenah.

Kupujem

suhe gobe, dobre
vreče in želod.

M. Rant, Kranj.

Proda se

bencin-motor

12 HP, vdelan na želez-
nem vozu, pripraven za
doljedelce ali za večjo
obrt. — Naslov se izve
v upravnistvu. 1033

Žago

na jarem (Sägegatter)
staro ali novo v porab-
ljivem stanu se kupi. —
Ponudbe z navedbo cene
in popisom je poslati
na Šentjanški premo-
gokop Krmelj na Do-
lenjskem.

Ovojni papir

fin superior

bel in rujav, se proda.

Oddajo se le cele bale, oziroma role ali cel
vagon. — Pisma pod „Ovojni papir“, Ljub-
ljana, poštni predal 74.

Čast mi je p. n. občinstvu najljubše naznaniti, da bodem
svojo, radi svetovne vojne ovirano 106

tapetniško obrt in trgovino s pohištvo

radi nastalih razmer od 1. majnika t. i. pod lastnim imenom
v Celju, Gosposka ulica št. 30

v Kodermanovi hiši dalje vodil in se bodem potrudil, moje
odjemalce po možnosti zadovoljiti. Prosim za mnogobrojni
obisk in se priporočam

Anton Baumgartner.

Torek

Petek

POZOR! Vsaki torek
in petek **sveže ribe**

se dobiva pri tvrdki

Leopold Fon, Ljubljana

Stari trg št. 6.

Stari trg št. 6.

1000 K na mesec

in več zaslužite z lahkoto kot so-
trudniki pri bančno-zavarovalnem
podjetju. Stalna plača in provizija.
Osobito pripravno za gg. učitelje
in občinske tajnike, tudi za dame.

Prijeten in lahek zaslužek.

Ponudbe do 20. t. m. na upravo
„Jugoslavije“ pod šifro „Banka“.

Dražbeni razglas.

Na deželi se nahaja večje število avto-
mobilov, katere namerava gospodarska komi-
sija za stvarno demobilizacijo prodati.

Interesenti za te automobile naj dološljejo
tozadevne ponudbe do 15. maja t. i.

autoreferentu deželne vlade za Slovenijo

Ljubljana, Hotel Ilirija

in naj navedejo sledeče podatke:

Kraj in natančna označba mesta, kje se avto-
mobil nahaja (n. pr. Vrhnika na dvorišču hiše št. ...);
vrsta (tovorni, osebni avtomobil); tovarniška znam-
ka in policijska številka ali druga označba avto-
mobila; cena v številkah in besedah — razume se
za avtomobil v stanju, v katerem se ravno nahaja.

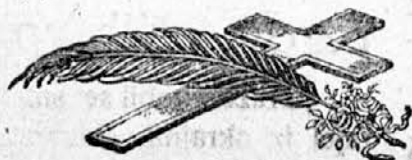
Po preteku dražbenega roka se bode pustil
avtomobil po izvedencu oceniti, nakar se bode iz-
vršila oddaja.

Kupovalec se mora po reverzu zavezati, da ne
bode prodal avtomobila za dobo dveh let brez do-
voljenja deželne vlade za Slovenijo (autoreferat) in
da ga bode dal na tozadevno zahtevo tekom 48 ur
pristojni vojaški oblasti proti odškodnini na raz-
polago.

Gospodarska komisija za stvarno demobiliza-
cijo si pridržuje pravico, da izbira med ponudniki
brez ozira na visokost ponudbe, oziroma, da avto-
mobile sploh ne proda.

Ljubljana, dne 1. maja 1919.

Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo

V svojem in v imenu svojih sorodnikov naznanjam,
da mi je danes proti večeru umrla moja ljuba žena

ŽENI.

Pogreb bo v sredo, dne 7. maja, ob 4. uri po-
poldne z Dolenjske ceste št. 23 (Zeleni hrib) k
Sv. Krištofu.

V Ljubljani, dne 4. maja 1919.

Dr. Ivan Oražen.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

OBVESTILO.

Prvi kranjski vrvarni v Ljubljani se je posrečilo dobiti
večjo množino prave dolge inozemske konoplje, ter zamore
postreči cenj. odjemalce z zajamčeno pristnim blagom. Poleg tega
pa izdelujem tudi blago iz domačega prediva, kakor vrvi po 20 K,
za katero blago pa ne prevzamem nikake odgovornosti.

Se priporočam

Ivan N. Adamič.

Odvetnik in zagovornik

Dr. Karl Kuhelj

Ljubljana, Dunajska cesta št. 6

I. nadstropje.

V družbi: Dr. Jos. Ažman.